

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-21 ta' April, 2021

Appell Inferjuri Numru 6/2019 LM

**Hector u Michelle Scicluna bin-numri tal-karta tal-identità
496174(M) u 109976(M) rispettivament**
(“*I-appellati*”)

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)
(“*I-appellant*”)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-soċjetà intimata **Bank of Valletta p.l.c.** [minn issa ’l quddiem “is-soċjetà appellanta”] mid-deċiżjoni mogħtija fil-15 ta’ Jannar, 2019, fil-Każ̊ Numru 004/2018 u bl-okkju premess [minn issa ’l

quddiem “id-deċiżjoni appellata”, mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa ’I quddiem “l-Arbitru”], li permezz tagħha ddeċieda dwar l-ilment tar-rikorrenti **Hector Scicluna (K.I. numru 496174M) u Michelle Scicluna (K.I. numru 109976M)** [minn issa ’I quddiem “l-appellati konjuġi Scicluna”] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(c) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta’ Malta ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellati konjuġi Scicluna s-somma ta’ tlett elef, tliet mijja u għaxar Euro u tmien čenteżmi (€3,310.08), bl-imgħaxijiet legali mid-data meta l-appellati konjuġi Scicluna pprezentaw l-ilment tagħhom quddiemu, sad-data tal-pagament effettiv, u bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti ta’ dan il-każ huma kważi kollha identici għal dak tal-appell deċiż minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta’ Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru: 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellati konjuġi Scicluna kienu accċettaw l-offerta tas-soċjetà appellanta fid-9 ta’ Ġunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-*Form of Acceptance and Transfer* esebita a fol. 53 tal-atti, sabiex b’hekk huma kienu intitolati għall-ħlas tas-somma ta’ tlettax-il elf u disgħin Euro u tnejn u għoxrin čenteżmu (€13,090.22). Dan filwaqt li huma kienu investew is-somma ta’ tmintax-il elf Euro (€18,000.00) fil-fond magħruf

bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa 'l quddiem "LVMMPF"], kif jirriżulta mill-kopja tal-*Contract Note a fol.* 8 esebita fl-atti.

Mertu

4. L-appellati konjuġi Scicluna intavolaw proċeduri fid-9 ta' Jannar, 2018 kontra s-soċjetà appellanta quddiem l-Arbitru permezz tal-preżentata ta' ilment fejn, filwaqt li allegaw li l-imsemmija soċjetà appellanta kienet bigħetilhom investiment li ma kienx adattat għalihom, iddikjaraw li huma kienu tħall-su lura biss 75% tas-somma investita.
5. Is-soċjetà appellanta wieġbet għall-ilment billi eċċepiet is-segwenti: preliminarjament (a) l-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-ligi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet; (b) l-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (c) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta peress li kienet seħħet transazzjoni; (c) l-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li huwa kelli s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn "klijenti eligibbli"; (d) hija ma kinitx il-leġittima kontradittriċi; (e) l-appellati konjuġi Scicluna kienu biegħu u ttrasferew id-drittijiet kollha tagħhom, anki dawk litigjuži lis-soċjetà appellanta; (f) il-preskrizzjoni a tenur tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 u 2156 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; (g) l-appellati konjuġi Scicluna kienu ddikjaraw li kienu investituri ta' esperjenza; u fil-mertu eċċepiet li (g) hija ma kinitx bl-ebda mod responsabbi għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellati

konjuġi Scicluna għal xi aġir allegatament illegali da parti tagħha; (għi) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jitħallsu mill-appellati konjuġi Scicluna.

Id-Deċiżjoni Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

“Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar ġurisdizzjoni

Il-provdit tur tas-servizz qajjem l-ecċezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-każ għaliex m'għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta' transazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili b'mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BOV l-ilmentaturi mhumiex ‘klijenti eligibbli’.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-ecċezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-leġislatur deherlu li għandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, (fn. 25 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li ‘jisma’ lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imġiba ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji. M’hemm l-ebda kwalifikasi dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista’ jisma’ kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19(1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li ‘jitratta lmenti mressqa minn klijenti

eliġibbli.’ L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun ‘klient eliġibbli’ u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun ‘provdit tur tas-servizzi finanzjarji’ skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

‘Klient eliġibbli’ huwa definit bħala: ‘klient li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provdit tur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.’ (fn. 26 Kap. 555, Art.2)

L-istess artikolu jipprovdi li “klient” għandu jinkludi, persuna fiżika, inkluži s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.’

Il-liġi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provdit tur tas-servizzi finanzjarji” tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun ġie licenzjat jew awtorizzat xort oħra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull liġi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iż-żda mhux limitat għal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...’ (fn. 27 Ibid.)

L-ilmentaturi odjerni huma klijenti eliġibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huwa provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq čitat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-liġi u, galadarrba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalită tiegħi, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taħt id-definizzjoni tal-liġi.

Il-leġislatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ każi li jmorrū lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u ‘jista’ jagħti rimedju pekuñjaru għal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.’

Li kieku l-leġislatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-leġislatur m’għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċeżzjonijiet dwar kompetenza u, ġaladarma għie deċiż li l-ilmentaturi huma klijenti eliġibbli u jistgħu iressqu l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħhom u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-każ huwa wieħed magħluq ġħaliex seħħet transazzjoni bejn il-partijiet liema transazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provdituri tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovd i-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provdituri tas-servizz kien qed joffri servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provdituri tas-servizz mħuwiex xi kumpannija ordinarja li daħlet f'xi kuntratt sempliċi ma' kontraent ieħor, imma l-provdituri tas-servizz huwa kumpannija li taħdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huwa soġġett għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan ġie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tal-22 ta' Ġunju 2012, (fn. 28 Report on the MFSA Investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund) fejn għamlitha čara li l-BOV kien suġġett għall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-Investment Services Rules minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġijet, regoli u regolamenti prattiċi u professjonal stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke liġijet u Direttivi (fn. 29 Kap. 555, Art 19(3)(c)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentaturi u l-provdituri tas-servizz m'hijiex waħda regolata esklussivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġijet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 30 Kap. 378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 31 Link: <https://financialarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħetx transazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-kaži fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kelli l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Aċċettazzjoni saru f'ċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litiġjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli inġusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Galadarrba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda transazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provdituri tas-servizz li teskludi l-ill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaž.

Peress li l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u mħaffef', (fn. 32 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li ġie deċiż minnu fil-Kaž Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta' f'dak il-kaž f'dan ir-riġward, għandhom jgħodd wkoll għal dan il-kaž.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċħad l-eċċeżzjonijiet dwar kompetenza u, galadarrba ġie deċiż li l-ilmentatur huma klijenti eliġibbli u jistgħu jressqu l-ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tagħhom u ser jikkunsidrah."

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fl-1 ta' Frar, 2019 fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tilqa' l-eċċeżzjonijiet tagħha, jew liema minnhom, u tiċħad it-talbiet kollha tal-ilmentatur. Is-soċjetà appellanta tgħid li tħoss ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru ma tax kaž ta' numru ta' eċċeżzjonijiet u sottomissionijiet tagħha; (2) ma kelli l-ebda kompetenza jiddeċiedi l-ilment; (3) l-Arbitru għamel apprezzament żabaljat tal-liġi meta ddeċieda, jekk iddeċieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skond il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (4) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ħażin

tal-liġi u tal-fatti meta ddecieda li jiċħad l-eċċeżzjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222 u tal-artikoli 2153 u 2156 tal-Kap. 16; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ġażin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' transazzjoni, iżda fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħ; u (6) l-Arbitru għamel apprezzament ġażin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellati kinux investituri b'esperjenza.

8. Permezz tad-digriet tagħha tal-5 ta' Jannar, 2021 din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprovdi għalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet ġiet ippreżentata mis-soċjetà appellanta fit-30 ta' Settembru, 2019, filwaqt li skartat l-eċċeżzjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16.

9. L-appellati konjuġi Scicluna għażlu li ma jipprezentawx risposta.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Sabiex il-Qorti tevita tirrepeti dak kollu li digħi ntqal fis-sentenza tagħha kif diversament preseduta tas-16 ta' Dicembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell Numru 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza jaapplikaw *mutatis*

mutandis għal dan l-appell u li m'għandhiex x'iżżejjid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza tas-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet Finco Treasury Management Limited għall-kont u beneficiju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell Numru 23/2018), tilqa' l-appell u thassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tal-15 ta' Jannar, 2019, filwaqt li tiċħad l-ilment tal-appellati konjuġi Scicluna bl-ispejjeż kontrihom.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**